

Dronninger til husbehov

At lave dronninger til husbehov er ikke svært, det bør enhver biavl prøve. Bare for at vide noget om hvordan man gør, men så sandelig også fordi det styrker din biavl, at have dronninger ved hånden. Det giver dig mulighed for at lave nye bifamilier eller for den sags skyld reservebifamilier. En stor styrke i forhold til at vedligeholde din biavl.

Dronningavl er noget helt andet

Dronningavl derimod er noget helt andet. At udvælge dronninger til "rigtige avlsdronninger" kræver helt andre ressourcer, som vi "almindelige" biavlere bør overlade til danske dronningavlere. I et almindeligt avlsprogram vurderes klassisk 25 ø-parrede søskendedronninger. Disse karaktergives mange gange i løbet af en sæson. De vægtes og vejes og af dem udvælges en måske to dronninger som avlsdronninger. Det er ofte en udvælgelse som går over flere år. Så skal du have rigtig gode dronninger, så er det her du skal købe. Læs i vores forsøgsrapport om "test af brugsdronninger", her finder du de bedste dronningavlere i Danmark.

Dronningavl til husbehov

Men der er ikke noget galt i at gøre tingene på en simple måde, at lave sine egne 5-10 dronninger, til husbehov. Men også at samle erfaringer. Blive en bedre biavler. Gå længere end blot at samle honning. Og så er det faktisk sjovt at lave sine egne dronninger. Jeg tror ikke man sparer penge ved det, hvis der skal regnes timeløb.

Problemet er altid hvilken dronning der skal bruges som "avlsdronning". Svaret er simpelt: Den dronning som du synes bedst om i din egen biavl. En ide er ofte at gå flere sammen om et sådan projekt. Så er udvalget større. Mange lokale biavlerforeninger har omlarvedage i skolebigården, som man også kan benytte sig af.

Udstyr

Lidt udstyr skal der til. Der skal laves en ramme hvori der kan sættes en omlarveliste. Herpå sætter man 10 NC dronningavlssystem, med celleholdere og kopper. På cellekopholderen kan der igen sættes en cellebeskytter (se foto).

Omlarvning

For at kunne lave dronninger skal man flytte 12-24 timer gamle larver over i cellekoppen. Hertil skal bruges en omlarvenål. Der findes flere nåle på markedet. Orienter dig hos din materielforhandler, så finder du en nål der passer til dig.

At finde den rigtige larve

Du skal bruge larver, som ikke er over 24 timer gamle. Larverne ligger i lyst foder de første 12 timer, hvorefter foderet skifter til hvid farve. Omlarver man i området omkring larver med lyst foder, er man sikker på at få laver i den rigtige alder. Brug evt. en lygte til at give godt lys. Larverne kan være svære at se nede i cellerne. Tag evt. en skarp kniv og skrab cellebygningen væk over larverne. Det giver nemmere adgang til larverne.

Tør eller våd omlarvning

Tør omlarvning er når man flytter larven over i en tør cellekop. Mens våd omlarvning betyder at man har lidt gele royal fra f.eks. en sværmeccelle. Dette blander man op i 50% vand. Denne blanding kan opbevares koldt og mørkt en hel sæson. Man dupper en dråbe ned i hver celle, så bliver det nemmere at afsætte larven i cellekoppen.

Principper for dronningproduktion

Hovedprincipperne for at lave dronninger er følgende:

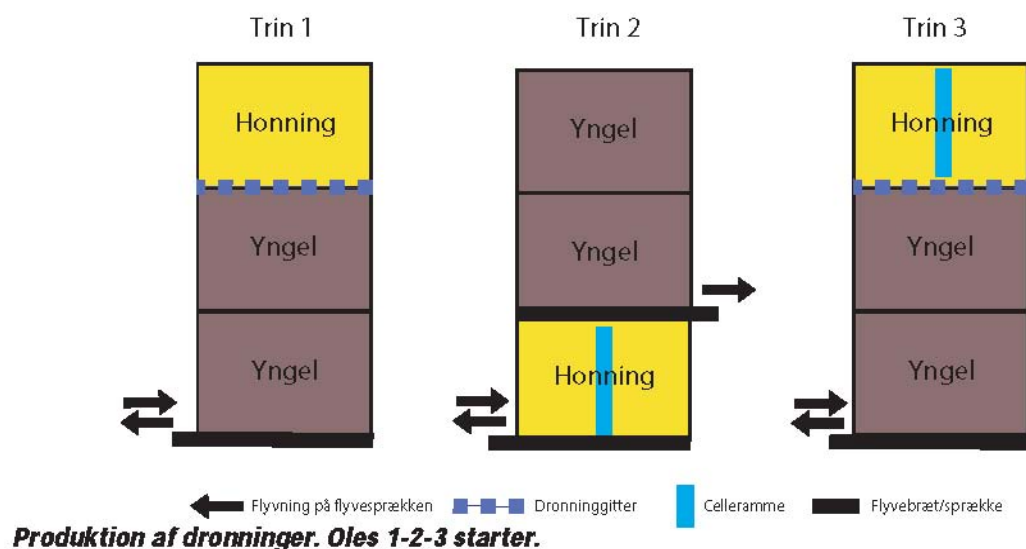
1. En dronningløs bifamilie er bedst til at påbegynde en dronningcelle (kaldet en starter).
2. En dronningret bifamilie er bedst til at passe og færdiggøre dronningcellen (kaldet en finisher).
3. Det bedste resultat fås i stærke bifamilier med rigelig pollenforsyning.

Løsninger på overstående findes der mange af. Ens for alle løsninger er at de mere eller mindre elegant opfylder de tre krav for en god dronningproduktion.

Oles 1 - 2 - 3 starter

Oles 1-2-3 cellebygger, er en cellebygger vi har set hos et af vore medlemmer Ole Andresen. Den er hurtig og nem til den lille produktion af dronninger. Den er specielt velegnet til biavlere med få bifamilier.

Den forudsætter at der er sat honningmagasin på, over et dronningegitter. Metoden kræver at man har en ekstra bitæt bund, altså uden gitter i bunden. Indgrebet bør foretages i godt vejr hvor der er godt pollentræk på flyvespækken. Oftest omkring middagstid, da resultatet netop afhænger af at der er godt pollentræk. Man starter med at omlarve. 10 - 15 celler er passende. Ikke flere. Sørg for at cellerne bliver holdt fugtige inden tilsætning, ved f.eks. at vikle cellelisten ind i et vådt viskestykke.

Trin 1. Tag en stærk bifamilier, hvorpå der er sat honningmagasin. For den sags skyld kan der være flere magasiner, vigtigt er at det er en stærk bifamilie.

Trin 2. Honningmagasinet løftes af bifamilien og stilles på højkant ved siden af bifamilien. Herefter stilles magasinet/magasinerne med yngellejet på den nye bund. Flyvesprækken skal nu vende modsat. På den oprindelige bund stilles nu honningmagasinet. Der udtages en ramme og cellerammen placeres midt i kassen. Herefter sættes den tætte bund med yngellejet ovenpå. Trækbierne vil nu forlade magasinerne med yngellejet og flyve tilbage til den oprindelige flyvesprække, hvor honningmagasinet befinder sig. Bjerne kan ikke finde tilbage da yngellejets flyvesprække vender modsat. Honningmagasinet bliver hurtigt fyldt med rigtig mange bier.

Da honningmagasinet er dronningløs vil bjerne omgående fodre larverne for at få en ny dronning. Alle trækbjerne vil være i honningmagasinet, der vil få tilført rigelige mængder pollen.

Trin 3. Efter et døgn bytter man atter rundt på magasinerne, så de står som oprindeligt. Fem døgn efter omlarvning bør der sættes bur på cellerne. Dronningerne kan så komme i rugemaskine eller udruges i direkte i bifamilien.

Hvad gør jeg med mine dronninger ?

Dronningerne skal naturligvis parres. Det kan gøres på mange måder. Der findes fine parringskassetter hvori der anbringes 2-3 dl bier. Disse er gode til parring af dronninger. Disse skal dog passes, dronningerne skal tages fra og sættes til større bifamilier. Men da vi arbejder ud fra "keep it simple", vil vi i næste nummer af tidsskriftet vise, hvordan man simpelthen kan lave små aflæggere, hvori dronningerne kan blive parret.

Flemming Vejsnæs & Klaus Langschwager